

Cyber4Kids

LECȚIA 8. Parole magice

Urmând aceste sfaturi de securitate cibernetică vei deveni un Super Cyber-Erou și vei activa un obiect magic – CUFĂRUL ÎNȚELEPCIUNII! În el poți păstra în siguranță parole mega-puternice, pe care niciun infractor nu le va descoperi!

1

PAROLE PUTERNICE. Nu folosi în parole cuvinte simple (ex. Minecraft, ciocolata, StarWars) ori numere consecutive (123456). Și NU, cuvântul “parolă” nu este deloc o parolă bună! O parolă puternică trebuie să fie mai lungă - de cel puțin 8 caractere - și mai complicată. Amestecă în ea litere mari și litere mici, cifre și simboluri.

2

PAROLE AMUZANTE. Scoate primele litere ale fiecărui cuvânt dintr-o propoziție amuzantă creată de tine, pe care să o reții ușor, și introdu numere și simboluri. De exemplu, din propoziția “Iepurele și pisica au văzut două filme la Cinema” vei obține această super parolă - **I&pav2f@C.**

I	&	p	a	v
Iepurele	și	pisica	au	văzut

2	f	@	C
doă	filme	la	Cinema

3

FĂRĂ DATE PERSONALE. Nu include în parole numele tău, data nașterii, numele părinților, numărul de telefon sau orice alte date personale pe care le-ar putea ști ori ghici și alții.

4

PAROLE SECRETE. Nu spune nimănui parolele tale, cu excepția părinților! Și cei mai buni prieteni ar putea fi tentați să facă o glumă pe seama ta și să le folosească pentru a-ți accesa conturile, pretinzând că ești tu. Și nu nota niciodată parolele într-un loc ușor de găsit de către altcineva (caiete, post-it-uri etc.).

5

PAROLE DIFERITE. Nu folosi aceeași parolă peste tot! Este bine să ai una diferită pentru fiecare cont (jocuri, Facebook, YouTube Instagram, TikTok, e-mail). Folosirea aceleiași parole pentru mai multe conturi este ca și cum ai avea o cheie pentru toate ușile. Dacă un răufăcător fură sau copiază cheia, toate sunt vulnerabile.

PAGINA PĂRINȚILOR

1. **“CEI 3 PURCELUȘI”, VARIANTA PAROLE.** Pentru a înțelege mai bine diferențele între o parolă slabă, una medie și una puternică, respectiv importanța celei din urmă, îi poți explica copilului aceste lucruri folosindu-te de reinterpretarea unei povești (a unui film sau situații din viața reală, ține de inspirația și imaginația ta). Noi propunem “Cei trei purceluși”, în care lupul devine infractorul cibernetice iar cele trei case construite devin:

- **parola slabă** (casa din paie) – extrem de ușor de spart sau de ghicit. Exemple: parola123, qwerty, andrei111;
- **parola medie** (casa din nuiele) – un grad mai ridicat de dificultate, însă nu imposibil de ghicit, indiferent că vorbim despre persoane care îl cunosc pe copil sau despre soft-uri malițioase (keylogger, screen scraper) utilizate de criminalii cibernetici. Exemple: Andrei2o2o, lmiPlaceLego;
- **parola puternică** (casa din piatră și cărămidă) – un grad ridicat de dificultate, permițând păstrarea conturilor și a informațiilor personale în siguranță. Exemple: lpsm@C&svHP, DCv1L&3cJup.

2. **JOCUL PAROLELOR MAGICE.** Transformă crearea unor parole puternice (mai multe, diferite pentru fiecare cont) într-un joc pe care să îl realizați împreună periodic – parolele ar trebui schimbate măcar o dată la fiecare 6 luni. Lasă-l pe copil să vină cu idei de propoziții simple și amuzante, pe care el să le poată reține ușor, iar apoi îndrumă-l cum să obțină parole puternice prin extragerea primei litere a fiecărui cuvânt și inserarea de cifre și simboluri. Exemple de mai sus le-am obținut din propozițiile “Îmi place să merg la Cinema și să văd Harry Potter” (lpsm@C&svHP) și “De Crăciun vreau un Lego și trei cărți Jurnalul unui puști” (DCv1L&3cJup). Iar de Paști schimbați parolele!

3. **DAR E PAROLA MEA!** Este foarte posibil ca cel mic să nu înțeleagă de ce ar trebui să îi știi parolele (doar sunt secrete, nu?) sau să nu fie tocmai încântat de faptul că vei avea acces la activitatea lui on-line. Fă-l să înțeleagă că siguranța lui, inclusiv în mediul virtual, este datorată de părinte.

Iar faptul că vei avea parolele de la conturile lui nu înseamnă că le vei folosi pentru a urmări fiecare lucru pe care îl face pe Internet. De altfel, chiar și acasă, copilul poate ține închisă ușa de la camera lui iar tu să bați înainte de a intra. Însă nu este admisibil ca tu, părinte, să nu ai acces.